

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

ODPORÚČANIE K UCHOVÁVANIU A PRÍSTUPU K DOKUMENTÁRNEMU DEDIČSTVU VRÁTANE DIGITÁLNEJ FORMY

PREAMBULA

Generálna konferencia Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru, ktorá sa zišla na svojom 38. zasadnutí, ktoré sa konalo v Paríži v termíne od 3. do 18. novembra 2015

Berúc do úvahy skutočnosť, že dokumenty vytvorené a uchovávané v priebehu času, a to vo všetkých ich analógových a digitálnych podobách naprieč časom a priestorom, predstavujú primárny prostriedok tvorby a vyjadrenia poznatkov, čo má dopad na všetky oblasti ľudskej civilizácie a jej ďalšie napredovanie,

Taktiež berúc do úvahy skutočnosť, že dokumentárne dedičstvo zaznamenáva rozvíjajúce sa ľudské myslenie a udalosti, vývoj jazykov, kultúr, národov a ich chápanie sveta,

Zdôrazňujúc význam dokumentárneho dedičstva na podporu zdieľania poznatkov pre lepšie porozumenie a dialóg za účelom poskytnutia podpory mieru a rešpektovania slobody, demokracie, ľudských práv a dôstojnosti,

Berúc na vedomie skutočnosť, že vývoj dokumentárneho dedičstva umožňuje medzikultúrne vzdelávanie a osobné obohatenie, vedecký a technologický pokrok a je kľúčovým zdrojom rozvoja,

Zároveň berúc do úvahy skutočnosť, že zachovanie a dlhodobá dostupnosť dokumentárneho dedičstva sú základom základných slobôd názorov, prejavu a informácií ako ľudských práv,

Taktiež berúc do úvahy skutočnosť, že všeobecný prístup k dokumentárnemu dedičstvu musí rešpektovať tak legitímne záujmy držiteľov práv, ako aj verejný záujem na jeho uchovávaní a prístupnosti,

Uznávajúc skutočnosť, že aspekty histórie a kultúry vyskytujúcich sa vo forme dokumentárneho dedičstva nemusia byť ľahko prístupné,

Uznávajúc tiež skutočnosť, že časom sa značné časti dokumentárneho dedičstva vytratil v dôsledku prírodných alebo ľudských katastrof, resp. sa v dôsledku rýchlych technologických zmien stali nedostupnými a **zdôrazňujúc skutočnosť**, že nedostatok právnych predpisov bráni pamäťovým inštitúciám čeliť nezvratnej strate a ochudobneniu sa o toto dedičstvo,

Pripomínajúc skutočnosť, že v reakcii na túto výzvu UNESCO v roku 1992 vytvorilo program Pamäť sveta s cieľom zvýšiť povedomie a ochranu svetového dokumentárneho dedičstva a zabezpečiť jeho univerzálnu a trvalú prístupnosť,

Berúc do úvahy rýchly vývoj technológií a výzvu, ktorú predstavuje tvorba modelov a procesov na uchovávanie objektov digitálneho dedičstva vrátane komplexných objektov, ako sú multimedialne diela, interaktívne hypermediá, online dialógy a dynamické dátové objekty z komplexných systémov, mobilný obsah a budúce novovznikajúce formáty,

Aj s prihliadnutím na medzinárodné štandardizačné nástroje a iné príslušné zmluvy a vyhlásenia uvedené v prílohe,

Neopomínajúc potrebu štátov, spoločenskí a jednotlivcov prijímať vhodné opatrenia na ochranu, zachovanie, prístupnosť a zvyšovanie hodnoty dokumentárneho dedičstva,

Po rozhodnutí z 37. zasadnutia, že táto otázka by sa mala stať predmetom odporúčania pre členské štáty, dňa 17.

novembra 2015 prijíma toto odporúčanie:

VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tohto odporúčania sa **dokumentom** rozumie objekt pozostávajúci z analógového alebo digitálneho informačného obsahu a nosiča, na ktorom je takýto obsah uložený. Je uchovateľný a bežne prenesiteľný. Obsah môže obsahovať znaky alebo kódy (ako napr. text), obrázky (nehybné alebo pohyblivé) a zvuky, ktoré možno kopírovať alebo migrovať. Nosič môže mať dôležité estetické, kultúrne alebo technické vlastnosti. Vzťah medzi obsahom a nosičom sa môže pohybovať od náhodného po integrálny.

Dokumentárne dedičstvo zahŕňa tie jednotlivé dokumenty – alebo skupiny dokumentov –, ktoré majú významnú a trvalú hodnotu pre komunitu, kultúru, krajinu alebo ľudstvo vo všeobecnosti a ktorých poškodenie alebo strata by predstavovali škodlivé ochudobnenie. Význam tohto dedičstva sa preukáže až s odstupom času. Svetové dokumentárne dedičstvo má celosvetový význam a zodpovednosť voči všetkým a malo by byť plne zachované a chránené pre všetkých s náležitým uznaním a rešpektom pre kultúrne zvyklosti a praktické aspekty. Malo by byť trvalo prístupným a opakovane použiteľným pre všetkých bez prekážok. Zabezpečuje prostriedky na porozumenie sociálnej, politickej, kolektívnej a osobnej histórie. Môže byť nápomocným pri kladení základov pre dobrú správu a riadenie a trvalo udržateľný rozvoj. U každého štátu odráža dokumentárne dedičstvo jeho pamäť a identitu, čím prispieva k určovaniu jeho miesta v globálnom spoločenstve.

Pamäťové inštitúcie môžu zahŕňať, avšak neobmedzujú sa len na archívy, knižnice, múzeá a iné vzdelávacie, kultúrne a výskumné organizácie.

1. IDENTIFIKÁCIA DOKUMENTÁRNEHO DEDIČSTVA

- 1.1 Členským štátom sa odporúča, aby svoje pamäťové inštitúcie podporovali pri tvorbe politik výberu, zhromažďovania a uchovávania prostredníctvom výskumu a konzultácií, ktoré sa riadia medzinárodne stanovenými a vymedzenými normami v oblasti dokumentárneho dedičstva v rámci ich území. Dokumenty, fondy a zbierky by sa mali spravovať spôsobom, ktorý zabezpečí ich uchovávanie a dostupnosť v priebehu času a prideliť prostriedky na vyhľadávanie vrátane katalogizácie a metadát.
- 1.2 Pamäťové inštitúcie by v koordinácii s občianskou spoločnosťou mali vypracovať politiky, mechanizmy a kritériá na výber, získavanie a vyradovanie z dokumentárneho dedičstva, a to pri zohľadnení nielen kľúčových dokumentov, ale aj ich kontextových materiálov vrátane sociálnych médií. Kritériá výberu nesmú byť diskriminačné a mali by byť jasne vymedzené. Výber musí byť tiež neutrálne vyvážený s ohľadom na oblasti poznatkov, umelecké prejavy a historické obdobia. Pre ich prirodzenú dočasnú povahu môže byť potrebné, aby sa rozhodnutia týkajúce sa uchovávania digitálnych dokumentov prijali v čase ich vytvorenia alebo ešte skôr.
- 1.3 Členským štátom sa odporúča, aby identifikovali konkrétne dokumentárne dedičstvo, ktorého prežitie je potenciálne alebo bezprostredne ohrozené, a upozornili naň príslušné orgány, ktoré sú schopné prijať vhodné opatrenia uchovávania. Štáty by mali podporovať a posilňovať vlastné príslušné pamäťové inštitúcie a tam, kde je to praktické a vhodné, nabádať výskumné komunity a súkromných vlastníkov k starostlivosti o vlastné dokumentárne dedičstvo vo verejnom záujme. Rovnako by mali aj verejné a súkromné inštitúcie zaistiť odbornú starostlivosť o dokumenty, ktoré samé vytvárajú.
- 1.4 Ako prostriedok zvyšovania informovanosti by členské štáty mali nabádať k identifikácii a prihlasovaniu významného dokumentárneho dedičstva do národných, regionálnych alebo medzinárodných registrov Pamäte sveta.
- 1.5 Členské štáty sa povzbudzujú k tomu, aby podľa potreby vypracovali programy odbornej prípravy a budovania kapacít na zabezpečenie identifikácie, uchovávania a prístupu k dokumentárnemu dedičstvu.

2. OCHRANA DOKUMENTÁRNEHO DEDIČSTVA

- 2.1 Uchovávanie dokumentárneho dedičstva znamená zahŕňajúce techniky, zaobchádzanie, postupy a technológie akejkoľvek povahy, preventívne a nápravné, zamerané na zachovanie dokumentov a informácií v nich obsiahnutých.
- 2.2 Uchovávanie je nepretržitý proces, ktorý si vyžaduje správu tak analógových, ako aj digitálnych objektov a môže byť posilnený vedeckými poznatkami, technológiou a vedou. Analógové nosiče by sa mali ponechať tam, kde majú trvalú hodnotu ako autentické originály, artefakty alebo predmety nesúce informácie. U digitálnych dokumentov sa vyžaduje aktivita a zásah ešte pred ich vytvorením a získaním za účelom optimalizácie ich ďalšej správy, minimalizácie nákladov a riadneho riadenia rizík, ktoré sú s nimi spojené. Ďalej by sa mala podnecovať spolupráca medzi vládami, pamäťovými inštitúciami a súkromným sektorom.
- 2.3 Pri uplatňovaní opatrení uchovávania by hlavnými zásadami mala byť integrita, pravosť a spoľahlivosť. Konkrétne opatrenia a činnosti by sa mali riadiť medzinárodnou legislatívou a odporúčaniami, usmerneniami, osvedčenými postupmi a normami, ktoré vyvinuli alebo podporili pamäťové inštitúcie. Program Pamäť sveta by mal poskytnúť platformu na podporu noriem a zdieľanie osvedčených postupov.
- 2.4 Členským štátom sa odporúča vypracovanie opatrení a politik na zvyšovanie povedomia a budovanie kapacít ako kľúčových zložiek uchovávania vrátane podpory výskumu, ako aj odbornej prípravy pre odborníkov v oblasti dokumentárneho dedičstva a poskytovania zariadení na tento účel. Pri týchto činnostiach je potrebné osvojiť si osvedčené kurátorské postupy, súčasné a vznikajúce technológie, forenzné zručnosti a kľúčové kompetencie v príslušných vzdelávacích, vedeckých, technologických a technických odboroch, čím by sa zvýšilo povedomie o naliehavosti včasných úkonoch uchovávania v neustále sa meniacom prostredí.
- 2.5 Existencia možných oprávnených obmedzení prístupu k akejkoľvek časti dokumentárneho dedičstva by nemala

brániť, resp. obmedzovať schopnosť pamäťových inštitúcií prijímať kroky v oblasti uchovávania. Členské štáty by mali túto skutočnosť zohľadniť pri ich výkone tohto odporúčania a prostredníctvom aktualizácie svojich príslušných vnútroštátnych právnych predpisov.

- 2.6 Členským štátom, ktoré vo svojich pamäťových inštitúciách držia zbierky pochádzajúce z iných štátov, resp. ktoré majú pre tieto štáty závažný význam, sa odporúča, aby sa s príslušnými stranami podelili o digitálne programy a kópie takéhoto dedičstva.
- 2.7 Členské štáty by v rámci pamäťových inštitúcií mali nabádať ku konzistentnosti osvedčených postupov a noriem uchovávania vrátane riadenia rizík, ako je degradácia a krádež dokumentov, ako aj investíciám do vhodnej technickej infraštruktúry. Môže to zahŕňať celoštátnu koordináciu a zdieľanie úloh medzi pamäťovými inštitúciami na základe ich existujúcich úloh, silných stránok a zodpovedností.
- 2.8 Členským štátom sa odporúča, aby podporovali účasť pamäťových inštitúcií na vývoji medzinárodných noriem na uchovávanie. Členským štátom sa ďalej odporúča, aby pamäťové inštitúcie nabádali k ich prepojeniu na príslušné odborné združenia za účelom tak zlepšenia, ako aj zdieľania ich technických znalostí a prispievania k neustálemu rozvoju medzinárodných noriem.
- 2.9 Členské štáty by mali podporovať rozvoj učebných osnov pre digitálne uchovávanie, ako aj činnosti vytvárania sietí na národnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni pre účinnejšie vykonávanie programu Pamäť sveta a podporu výmeny skúseností medzi členskými štátmi UNESCO, ktorá vychádza z modelov osvedčených postupov.

3. PRÍSTUP K DOKUMENTÁRNEMU DEDIČSTVU

- 3.1 Členským štátom sa odporúča, aby pre pamäťové inštitúcie zabezpečili vhodné legislatívne rámce a zaistili ich potrebnú nezávislosť pri uchovávaní a poskytovaní prístupu k dokumentárnemu dedičstvu za účelom udržania dôvery verejnosti v rozsahu vybraného materiálu a spôsobu, akým sa tento uchováva. Poskytnutie prístupu je viditeľným dôkazom a odôvodnením verejných výdavkov na uchovávanie.
- 3.2 Členské štáty sa nabádajú k tomu, aby podporovali a uľahčovali maximálny inkluzívny prístup k dokumentárnemu dedičstvu a jeho využívanie tým, že posilnia pamäťové inštitúcie za účelom poskytovania presných a aktuálnych katalógov a vyhľadávacích pomôcok, nestranných služieb osobného prístupu k originálnym dokumentom, ak je to potrebné pre výskum, internetových a webových publikácií a portálov, elektronického a digitalizovaného obsahu s využitím medzinárodných noriem osvedčených postupov. Členským štátom sa ďalej odporúča, aby podporovali pamäťové inštitúcie pri vývoji medzinárodných noriem pre prístup a používanie s využitím uznávaných noriem, ktoré podporujú interoperabilitu. Vždy, keď je to možné, by mal byť obsah štruktúrovaný, strojovo čitateľný a prepojitelný.
- 3.3 Spôsoby na poskytovanie prístupu k dokumentárnemu dedičstvu sa znásobujú rastom informačných a komunikačných technológií a rozvojom globálnych sietí medzi pamäťovými inštitúciami a ich partnermi. Členské štáty by mali podnecovať a podporovať rozvoj osvetových programov vrátane výstav, putovných prezentácií, rozhlasových a televíznych programov, publikácií, spotrebných produktov, online streamovanie, sociálnych médií, prednášok, vzdelávacích programov, špeciálnych podujatí a digitalizácie obsahu na stiahnutie.
- 3.4 Programy na prístup k dokumentárnemu dedičstvu môžu byť podporované partnerstvami, a to vrátane verejno-súkromných partnerstiev. Členské štáty by takýmto usporiadaniam mali poskytnúť svoju podporu za predpokladu, že sú zodpovedné a spravodlivé.
- 3.5 V prípade, že v záujme ochrany súkromia, ľudskej bezpečnosti, fyzickej bezpečnosti, dôvernosti alebo z iných opodstatnených dôvodov sú nevyhnutné obmedzenia prístupu k dokumentárnemu dedičstvu, mali by byť tieto jasne vymedzené a uvedené, pričom ich trvanie by malo byť obmedzené. Mali by sa opierať o príslušné vnútroštátne právne predpisy alebo nariadenia spolu so zahrnutím mechanizmu odvolania sa proti takýmto rozhodnutiam.
- 3.6 Pri aktualizácii alebo prijímaní nových právnych predpisov, ktoré majú vplyv na prístup k dokumentárnemu dedičstvu, by členské štáty mali zväžiť potrebu maximalizácie takéhoto prístupu popri rešpektovaní legitímnych záujmov držiteľov práv. Členským štátom sa odporúča, aby tento prístup verejnosti rozšírili na krajiny, s ktorými zdieľajú historické dokumentárne dedičstvo.
- 3.7 Členské štáty by mali podľa potreby zlepšiť viditeľnosť a dostupnosť svojho dokumentárneho dedičstva prostredníctvom osvetových aktivít a publikácií programu Pamäť sveta, pričom investície do digitalizácie obsahu na účely prístupu sú teraz jednou z jeho kľúčových zložiek. Členské štáty by mali podporovať a presadzovať prístup v rámci verejnej domény a vždy, keď je to možné, podporovať používanie verejných licencií a riešení s otvoreným prístupom.

4. POLITICKÉ OPATRENIA

- 4.1 Členské štáty sa nabádajú, aby svoje dokumentárne dedičstvo považovali za neoceniteľné aktívum a tento náhľad uplatňovali pri vnútroštátnych právnych predpisoch, rozvojových politikách a programoch. Ďalej sa im odporúča, aby uznali dlhodobú potrebu nových investícií do uchovávania rôznych druhov originálov v analógovom formáte, do digitálnej infraštruktúry a zručností a aby primeraným spôsobom vybavili svoje pamäťové inštitúcie.
- 4.2 Zároveň sa členským štátom v kontexte politik v oblasti národného dedičstva odporúča, aby zaujali globálny pohľad na potreby pamäťových inštitúcií presahujúci praktické aspekty infraštruktúry a podporovali logické partnerstvá a zdieľanie nákladov s inými subjektmi pri zakladaní zdieľaných zariadení, procesov a služieb.
- 4.3 Súkromné a miestne inštitúcie a jednotlivci, v ktorých vlastníctve sa nachádzajú cenné zbierky, potrebujú verejné

povzbudenie a podporu, ako aj primerané zviditeľnenie v národných zoznamoch.

- 4.4 Členské štáty by mali zlepšiť prístup k dokumentárnemu dedičstvu prostredníctvom podpory rozvoja nových foriem a nástrojov vzdelávania a výskumu v oblasti dokumentárneho dedičstva a ich prítomnosti vo verejnej sfére.
- 4.5 Pomocou legislatívy a politiky sa členským štátom odporúča, aby participatívnym prístupom vytvorili stabilné, priaznivé prostredie, ktoré bude sponzorov, nadácie a iné externé strany motivovať k podpore pamäťových inštitúcií a spolu s nimi k investíciám do uchovávaní, dostupnosti a využívania dokumentárneho dedičstva vo verejnom záujme.
- 4.6 Členským štátom sa odporúča, aby pravidelne prehodnocovali právne normy v oblasti autorských práv a režimy zákonnej archivácie na zaistenie ich plnej účinnosti, s obmedzeniami a výnimkami, pri uchovávaní a sprístupnení dokumentárneho dedičstva vo všetkých jeho formách. Účinnosti by tiež prospelo posilnenie a harmonizácia právnych predpisov a zosúladenie politík medzi členskými štátmi.
- 4.7 Ak si uchovávanie a sprístupnenie dokumentárneho dedičstva vyžaduje použitie softvéru alebo inej vlastnicky chránenej technológie, na ktorú sa nevzťahujú výnimky z autorských práv, členské štáty sú nabádané k tomu, aby neziskovým spôsobom uľahčili prístup k vlastníckym kódom, kľúčom a odomknutým verziám takýchto technológií.
- 4.8 Na uľahčenie optimálnej výmeny dát by členské štáty mali podporovať vývoj a používanie medzinárodne uznávaného softvéru s otvoreným zdrojom a štandardizovaných rozhraní na správu digitálneho dokumentárneho dedičstva a snažiť sa o spoluprácu vývojárov softvéru a hardvéru pri získavaní údajov a obsahu z vlastnicky chránených technológií. Rovnako by sa ich pamäťové inštitúcie mali zamerať na medzinárodnú štandardizáciu a zameniteľnosť metód a noriem katalogizácie.
- 4.9 Členské štáty sa nabádajú k podpore a rozvoju politík a iniciatív, ktoré majú vplyv na dokumentárne dedičstvo vrátane monitorovania stavu dokumentárneho dedičstva zapísaného v registroch Pamäte sveta.
- 4.10 Členským štátom sa odporúča, aby prispievali k budovaniu synergii medzi programom Pamäť sveta a inými programami pre dedičstvo s cieľom zabezpečiť ďalšiu spojitosť činností.

5. NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

- 5.1 Vzhľadom na potrebu zintenzívniť národnú a medzinárodnú spoluprácu a výmenu, najmä prostredníctvom združovania ľudských a materiálnych zdrojov na pomoc pri výskume a ochrane a uchovávaní dokumentárneho dedičstva, by členské štáty mali podporovať výmenu výskumných dát, publikácií a informácií; školenia a výmeny špecializovaného personálu a vybavenia. Mali by podporovať organizáciu stretnutí, študijných kurzov a pracovných skupín na konkrétne témy, ako je katalogizácia, riadenie rizík, identifikácia ohrozeného dokumentárneho dedičstva a moderný výskum.
- 5.2 Členské štáty by mali podporovať spoluprácu s medzinárodnými a regionálnymi odbornými združeniami, inštitúciami a organizáciami, ktoré sa zaoberajú uchovávaním a sprístupnením dokumentárneho dedičstva, a to s cieľom realizovať dvojstranné alebo mnohostranné výskumné projekty a zverejňovať usmernenia, politiky a modely osvedčených postupov.
- 5.3 Členské štáty sa nabádajú k tomu, aby medzi krajinami uľahčili výmenu kópií dokumentárneho dedičstva, ktoré sa týkajú ich vlastnej kultúry, spoločnej histórie alebo dedičstva a iného identifikovaného dokumentárneho dedičstva, najmä vzhľadom na ich spoločnú a prepletenú historickú povahu, príp. v rámci rekonštitúcie rozptýlených originálnych dokumentov, ktoré boli predmetom konzervačných prác v inej krajine. Výmena kópií nebude mať žiadny vplyv na vlastníctvo originálov.
- 5.4 Členské štáty by mali podľa svojich najlepších schopností prijať všetky vhodné opatrenia na zaistenie svojho dokumentárneho dedičstva pred všetkými ľudskými a prírodnými nebezpečenstvami, ktorým je vystavené, a to vrátane rizík vyplývajúcich z ozbrojených konfliktov. Podobne by sa mali zdržať konania, ktoré by mohli poškodiť dokumentárne dedičstvo, resp. znížiť jeho hodnotu, resp. brániť jeho šíreniu alebo používaniu, či už sa nachádza na území jedného členského štátu alebo na území iných štátov.
- 5.5 Členským štátom sa odporúča, aby sa zapájali do medzinárodnej spolupráce na ochranu ohrozeného dokumentárneho dedičstva prostredníctvom digitalizácie alebo iných prostriedkov na základe žiadosti iného členského štátu.
- 5.6 Členské štáty sa nabádajú k posilneniu ich spolupráce s programom Pamäť sveta prostredníctvom ich pamäťových inštitúcií zriadením národných výborov a registrov Pamäte sveta, ak to uznajú za vhodné.

***

Generálna konferencia odporúča, aby členské štáty uplatňovali vyššie uvedené ustanovenia týkajúce sa zachovania a prístupu k dokumentárnemu dedičstvu prijatím akýchkoľvek legislatívnych alebo politických opatrení alebo iných krokov, ktoré môžu byť potrebné v súlade s ústavnou praxou každého štátu, na dosiahnutie účinku v rámci ich príslušných území podľa zásad, opatrení a noriem stanovených v tomto odporúčaní.

Generálna konferencia odporúča, aby členské štáty toto odporúčanie uviedli do pozornosti príslušných orgánov a subjektov.

Generálna konferencia odporúča, aby jej členské štáty v termínoch a spôsobom ňou určených podali správu o opatreniach, ktoré prijali na vykonanie tohto odporúčania.

PRÍLOHA

Medzinárodné nástroje týkajúce sa ochrany prvkov dokumentárneho dedičstva:

I. Dohovory a odporúčania UNESCO

Dohovor o ochrane kultúrnych statkov za ozbrojeného konfliktu (1954),

Dohovor o opatreniach na zákaz a zamedzenie nedovoleného dovozu, vývozu a prevodu vlastníctva kultúrnych statkov (1970),

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (1972),

Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva (2003),

Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov (2005),

Odporúčanie na ochranu a uchovávanie pohyblivých obrazov (1980),

Odporúčanie týkajúce sa podpory a využívania viacjazyčnosti a univerzálneho prístupu do kybernetického priestoru (2003),

Charta o zachovaní digitálneho dedičstva (2003).

II. Vyhlásenia a iné dokumenty

Všeobecná deklarácia o archívoch (2010) prijatá Medzinárodnou radou pre archívy (ICA) a schválená na 36. zasadnutí Generálnej konferencie UNESCO (2011),

Varšavská deklarácia: „Kultúra – pamäť – identity“ (2011),

Moskovská deklarácia o uchovávaní digitálnych informácií (2011) prijatá na medzinárodnej konferencii venovanej „Uchovávaní digitálnych informácií v informačnej spoločnosti: problémy a vyhliadky“ organizovanej UNESCO programom Informácie pre všetkých (IFAP),

Vancouverská deklarácia UNESCO/UBC „Pamäť sveta v digitálnom veku: digitalizácia a konzervácia“ (2012),

Vyhlásenie IFLA (Medzinárodná federácia knižničných asociácií a inštitúcií) o knižniciach a duševnej slobode (1999).

Deklarácia z Mataatua z roku 1993 o právach pôvodného obyvateľstva na kultúrne a duševné vlastníctvo

Deklarácia Organizácie Spojených národov o právach pôvodného obyvateľstva z roku 2007

III. Medzinárodné zmluvy

Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel (naposledy zmenený a doplnený v roku 1979),

Všeobecný dohovor o autorských právach (1952),

Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií (1961).